

رهبر معظم انقلاب اسلامی:

دستور کار قطعی نظام جمهوری اسلامی، دنبال کردن الگوی پیشرفت ایرانی - اسلامی است

محورهای سومین کنفرانس الگوی اسلامی ایرانی پیشرفت تعیین شد

دکتر هادی اکبر زاده، معاون علمی و تقسیم کار ملی مرکز اعلام کرد: پس از کارشناسی لازم و مشورت با استادان و محققان و صاحب نظران محورهای سومین کنفرانس الگوی اسلامی ایرانی پیشرفت تعیین شد.

وی افزود مرکز الگوی اسلامی ایرانی پیشرفت تاکنون برنامه‌های متعددی با هدف بهره مندی از آرا و دیدگاه‌ها و مشارکت گسترده نخبگان، فرهیختگان و اندیشمندان کشور در تدوین الگوی اسلامی ایرانی پیشرفت برگزار کرده است و در نظر دارد در ادامه برنامه‌های پیشین، بویژه برگزاری کنفرانس‌های اول و دوم الگوی اسلامی ایرانی پیشرفت با عناوین نقش راه طراحی و تدوین الگو و نیز مفاهیم، مبانی و ارکان پیشرفت که با شرکت استادان و محققان و شخصیت‌های ممتاز دانشگاهی و حوزوی در دهم و یازدهم خردادماه سال ۱۳۹۱ و هجدهم و نوزدهم اردیبهشت ماه ۱۳۹۲ در محل کتابخانه ملی جمهوری اسلامی ایران برگزار شد، سومین کنفرانس الگوی اسلامی ایرانی پیشرفت را با عنوان «اواکوی مفاهیم و نظریه‌های رایج توسعه و تجربیات ایران و جهان، به سوی نظریه اسلامی ایرانی پیشرفت» برگزار کند.

وی گفت: کنفرانس‌های مرکز، مأموریت‌گرا و در جهت تدوین الگوی اسلامی ایرانی پیشرفت و تحقیقات مربوط به الگو برگزار می‌شوند و از آنجا که بهره‌گیری از دستاوردهای علمی بشر و نقد و ارزیابی نظریه‌های جهانی توسعه و بررسی تجربیات عینی سایر کشورها از مقدمات مورد نیاز برای تدوین نظریه اسلامی ایرانی پیشرفت بشمار می‌رود، لذا محورهای ذیل در دستیابی به هدف کنفرانس نقش اصلی را دارند:

۱. تحلیل و نقد نظریه‌های رایج توسعه
۲. تحلیل تجربیات عینی توسعه در کشورهای صنعتی و نیمه صنعتی بویژه کشورهای هم مرتبه با ایران
۳. استخراج عوامل و مبانی مشترک در توسعه کشورها
۴. چالش‌ها و آسیب‌های بنیادین موجود در کشورهای توسعه یافته
۵. میزان سازگاری نظریه‌ها و مدل‌های موجود توسعه با مبانی اسلامی و ویژگی‌های جامعه ایران
۶. تبیین نظریه‌های اندیشمندان ایرانی برای پیشرفت کشور

۷. واکاوی ایده‌ها و عناصر پایه برای شکل‌گیری نظریه‌ی اسلامی ایرانی پیشرفت
وی در انتها افزود محورهای کنفرانس در جلسه کمیته علمی نیز مطرح و بررسی خواهند شد و نتایج از طریق وبگاه و نگاه کنفرانس به اطلاع علاقه‌مندان خواهد رسید.

مسیر علمی معقول و صحیحی حرکت میکند، بعد می‌آیند به کمک علم و به کمک سلاح این کشور را تصرف میکنند، بی‌دریغ انسانها را میکشند، منابع ثروت او را از بین میبرند و خودشان را بر او تحمیل میکنند. ثروت را از هند بیرون میکشند، میروند در کشور خودشان سرمایه‌گذاری میکنند، ذخیره درست میکنند. انگلیسها، آمریکا را با پولی که از هند به دست آوردند، گرفتند. تا قبل از سالهای استقلال آمریکا که انگلیسها بر کشور آمریکا مسلط بودند، عمده‌ی درآمد تجار انگلیسی از تجارتی بود که از هند به سواحل آمریکا میکردند؛ که بعد با مقابله‌ی ساکنان آمریکا - البته نه ساکنان بومی، بلکه باز هم همان مهاجرین انگلیسی و اسپانیایی و دیگران - و جنگی که انجام گرفت و سپس استقلال آمریکا، دوران تسلط انگلیس تمام شد. به‌رحال اینها پایهی تمدن خودشان را با میکیدن خون ملتها شروع کردند؛ بعد هم با پیشرفتهای گوناگون، نه ظلم را در کشورهای خودشان بر طرف کردند، نه تبعیض را بر طرف کردند، نه جوامع فقیر را هم وضع اقتصاد در این کشورها چه جوری است، وضع اجتماعی چه جوری است، وضع اخلاقی چه جوری است؛ این انحطاط اخلاقی، این لجنزار اخلاق جنسی در غرب، پیشرفت تمدن غربی، یک چنین پیشرفتی است با این خصوصیات؛ این را ما به‌هیچ‌وجه نمی‌پسندیم. ما دنبال الگوی مطلوب و آرمانی خودمان هستیم، که یک الگوی اسلامی و ایرانی است؛ از هدایت اسلام سرچشمه میگیرد، از نیازها و سنتهای ایرانی بهره میبرد؛ یک الگوی مستقل، البته امروز محققین و صاحب نظران تلاشهای فراوانی هم دارند میکنند برای اینکه این الگو را تدوین کنند.»

اشاره: رهبر معظم انقلاب اسلامی در دیدار اساتید دانشگاه‌ها مورخ ۹۲/۵/۱۵ بیانات مهمی درباره الگوی اسلامی ایرانی پیشرفت مطرح نمودند که عینا در این شماره خبرنامه به اطلاع خوانندگان محترم می‌رسد.
«ما اگر دنبال پیشرفت هستیم و پیشرفت علمی را شرط لازم پیشرفت عمومی کشور میدانیم، توجه داشته باشیم که مراد ما از پیشرفت، پیشرفت با الگوی غربی نیست. دستور کار قطعی نظام جمهوری اسلامی، دنبال کردن الگوی پیشرفت ایرانی - اسلامی است. ما پیشرفت را به شکلی که غرب دنبال کرد و پیش رفت، نمیخواهیم؛ پیشرفت غربی هیچ جاذبه‌ای برای انسان آگاه امروز ندارد. پیشرفت کشورهای پیشرفته‌ی غربی نتوانست فقر را از بین ببرد، نتوانست تبعیض را از بین ببرد، نتوانست عدالت را در جامعه مستقر کند، نتوانست اخلاق انسانی را مستقر کند. اولاً: آن پیشرفت بر پایهی ظلم و استعمار و غارت کشورهای دیگر بنا شد. شما ببینید همین حالا یکی از آقایان راجع به حمله‌ی پرتغال به ایران مطالبی گفتند. خوب، فقط ایران نبود. در این منطقه‌ی شرق آسیا، جاهای مختلفی پرتغالی‌ها رفتند، هلندی‌ها رفتند. مگر هلند چه اندازه عرض و طول جغرافیایی و تاریخی و ارزش علمی دارد؟ یا پرتغال یا اسپانیا یا انگلیس همین جور؛ تمام این قاره‌ی عظیم آسیا راه قاره‌ی آفریقا را اینها در مشت گرفتند و فشردند؛ اینها مراکز ثروت بود. نگاه کنید به نوشته‌ی نهرودر «نگاهی به تاریخ جهان» او تشریح میکند پیشرفتهای علمی و فنی موجود در هند را پیش از ورود انگلیسها. بنده تا قبل از اینکه این مطلب را از نگاه آدم مطلعی مثل نهرودر - که آن روز این را نوشته بود - بخوانم، از چنین مسئله‌ای مطلع نبودم. یک کشوری در

عبور از توسعه (۱)

دکتر صادق واعظزاده

همگونی و تنوع دو چهره متضاد توسعه و پیشرفت در مقیاس جهانی و در بستر تاریخ است. از یک سو روند واحدی در همه جوامع قابل مشاهده یا مورد انتظار است که تحت عناوینی همچون توسعه و پیشرفت شناخته می‌شود. از سوی دیگر تفاوت در مصادیق توسعه یا در مفهوم‌سازی آن، گاه چنان متنوع و متفاوت است که عناوین مربوط را جز به اشتراک لفظی نمی‌توان تحویل کرد. همگونی و تنوع در تجارب و نظریه‌های توسعه همچون هولوگرافی است که واقعیت واحدی دارد اما به اشکال متفاوت در می‌آید.
به جز گروه اندکی از متفکران که به وجود روند توسعه در جوامع معتقد نیستند یا آن را مفید و مطلوب نمی‌انگارند، یا اصولاً جامعه را دارای هویت مستقلی نمی‌دانند، امروز عموم متفکران و فرهیختگان، بلکه بیشتر مردم، به امکان وجود آن معترفند و آن را چیزی ضروری و محبوب می‌شمارند. بدیهی است که ژاپن امروز، ژاپن دهه هفتاد قرن گذشته میلادی نیست و ایران امروز، ایران دو دهه قبل نیست و اروپای امروز اروپای قرن هفدهم میلادی نیست. هریک از این جوامع در طول زمان تحول یافته‌اند و محتوا و شکل دیگری پیدا کرده‌اند. بنابراین اعتقاد به تحول اجتماعی، مایه مشترک همه مفهوم‌سازی‌ها و نظریه‌پردازی‌ها درباره توسعه و پیشرفت است. تفکیک باور به قواعد تحول نیز از اعتقاد به اصل تحول بسیار دشوار است. کسی که با نگاه علمی به تحول جامعه می‌نگرد، نمی‌تواند این تحول را بدون قاعده و قانون ببیند. جوامع انسانی به تبع فطرت مشترک انسان‌ها از قوانین واحدی پیروی می‌کنند، ولو آن که این قوانین بدرستی شناخته نشده باشد. فراتر از اعتقاد به تحول قانونمند، اعتقاد به امکان تحول تعالی بخش و بهبودگر نیز شرط اعتقاد به مفهوم پیشرفت و مفاهیم نزدیک به آن است. اصولاً بهتر شدن و ارتقاء جامعه به‌طور کلی و یا از جهاتی خاص در مفهوم توسعه و پیشرفت نهفته است. امروزه نظریه‌های توسعه، به انسان محوری نیز تمایل پیدا کرده‌اند؛ اگر چه تعریف انسان و ویژگی‌ها و نیازهای محل اختلاف آرای متفکران است.

در فضای فکری انقلاب اسلامی، بر سر مفاهیم یاد شده که مقدمات اعتقاد به پیشرفت است تا حدودی اشتراک نظر کلی وجود دارد. متفکران ما عموماً جامعه را واجد هویتی مستقل، متحول و قانونمند می‌شناسند و تعالی و تکامل آن را میسر و مفید و ضروری می‌پندارند. قرآن کریم، بر طبق تفسیر برخی از مفسران متأخر، جوامع را حقیقت‌هایی واجد حیات و ممت و مشمول اجر و مجازات دنیوی و ثواب و عقاب اخروی معرفی می‌کند و برای آن‌ها اوج و حضیض و اجل قائل است و در یک کلام پیشرفت را با مفهومی تعالی به رسمیت می‌شناسد. بنابراین سخن گفتن از پیشرفت اسلامی به معنی تحول رو به تعالی و قانونمند و انسان‌محور جامعه است که مفردات مفاهیم آن شامل صیوروت و هدف در نصوص اسلامی بیان شده و البته ارائه نظریه‌های متقن و قابل دفاع در این باب به استنباط عالمانه و عمیق و تبیین و تقریر هنرمندانه و زیبا نیاز دارد و تسلط بر نظریه‌های رقیب از مقدمات ضروری آن است.

وبگاه سومین کنفرانس الگوی اسلامی ایرانی پیشرفت راه اندازی شد

وبگاه سومین کنفرانس الگوی اسلامی ایرانی پیشرفت با اهداف اطلاع رسانی الکترونیکی به گروه‌های مختلف علمی ذریع شامل شرکت کنندگان، ارسال کنندگان مقالات، داوران، سخنرانان ویژه و میهمانان ویژه، ارسال نامه‌های الکترونیکی برای تمام ی گروه‌های هدف کنفرانس،

راه‌اندازی شد. این وبگاه جایگاهی برای تعامل دوسویه میان اندیشمندان و متخصصان و صاحب نظرانی است که مایل به ارائه مقاله یا حضور در این رویداد عالی علمی‌اند. علاقه‌مندان به آدرس زیر مراجعه نمایند:

<http://tc.olgou.ir>

● حلقه تفکر علم، دین و پیشرفت

آغاز به کار کرد/۳

● آسیب شناسی علمی نهاد خانواده

انجام می‌شود/۳

● اهمیت و کارکرد اندیشکده امور

اجتماعی، جمعیت و نیروی انسانی/۳

● سند ملی توسعه صنایع دستی

رونمایی شد/۴

● شاخص توسعه انسانی (HDI)

در ایران با تأکید بر برنامه چهارم

توسعه کشور/۴

جلسه هم‌اندیشی با استادان همکار کنگره چهارم پیشگامان پیشرفت

جلسه هم‌اندیشی با استادان درباره تشکیل حلقه‌های دانشجویی در تاریخ دوشنبه ۹۲/۰۵/۲۱ و با حضور جمعی از استادان دانشگاه‌های تهران در محل سالن همایش‌های مرکز الگوی اسلامی ایرانی پیشرفت برگزار گردید. اهداف برگزاری این جلسه عبارت‌اند از دریافت نظرها و دیدگاه‌های استادان مدعو درباره نحوه و چگونگی تشکیل حلقه‌های فکری دانشجویی و گام‌های اولیه و اساسی در تشکیل آن؛ جذب و به کارگیری حداکثری دانشجویان فعال و مشتاق و علاقه‌مند به تحقیق در حیطه پیشرفت و موضوعات مربوط به آن؛ تفکر و اندیشه‌ورزی و تولید محتوای نو با راهنمایی استادان فن در باب نظریه و ضرورت‌های پیشرفت ایرانی اسلامی؛ ایجاد مسئله و تبیین دغدغه‌های مربوط به زمینه‌ها و موضوعات اساسی کشور برای دانشجویان حلقه‌های مختلف و تشویق و ترغیب آنان به واکاوی مسائل و عرضه راهکارهای مطلوب

در این زمینه‌ها؛ استفاده از توان و ظرفیت‌های فکری دانشجویی در قالب ریزان فکری جهت دریافت نظرها و ایده‌های آنها درباره موضوعات مرتبط با پیشرفت؛ برقراری ارتباط فکری مناسب با جوانان؛ بررسی مشکلات، موانع و مسائل پیش رو در تشکیل حلقه‌های فکری دانشجویی؛ لزوم کار فکری هدفمندتر و بلندمدت‌تر در کنگره‌های آتی پیشگامان پیشرفت با تشکیل این حلقه‌های فکری. همچنین در ادامه این جلسه در خصوص محورهای فرعی چهارمین کنگره پیشگامان پیشرفت که قرار است در نیمه اول آذرماه ۱۳۹۲ برگزار گردد، بحث و تبادل نظر گردید.

محورهای چهارمین کنگره پیشگامان پیشرفت عبارت‌اند از: ۱- نوآوری، کارآفرینی و اشتغال ۲- مهاجرت جوانان و تحصیل در خارج از کشور ۳- پایگاه اجتماعی و منزلت جوانان ۴- جوانان و شبکه‌های اجتماعی.

دیدگاه

جامعه مطلوب در الگوی اسلامی ایرانی پیشرفت

دکتر مصطفی سلیمی (رئیس‌استاد اقتصاد دانشگاه فردوسی مشهد)

ویژگی‌های توسعه اسلامی نیز به همین ویژگی است به همان اندازه که در ادبیات اقتصادی معاصر، توسعه دارای مفهومی محدود است و میان دیوارهای نیازهای مادی انسان جای می‌گیرد، در جهانی بی‌اسلامی، اقلی گسترده دارد و با نیازهای فراگیر و نامحدود انسان سازگار است. تفاوت مفهومی بین پیشرفت از دیدگاه اسلام با توسعه به معنای متعارف وجود دارد. توسعه به معنای متعارف بر این جهان به تنهایی و نیز بر بعد مادی انسان تمرکز دارد به عبارت دیگر بهشتی را بر روی زمین برای انسان می‌خواهد و تلاش می‌کند بدون توجه به هدف اصلی خلقت بشر و بعد روحی و مجرد او به بعد مادی وی تکیه کند. در حالی که پیشرفت از نگاه اسلام نه تنها بر دو بعد روحی و مادی انسان، بلکه به سرای دیگر انسان و نیز تاکید دارد. با توجه به این مسأله هدف توسعه در اسلام متفاوت خواهد بود. در جامعه آرمانی اسلام انسان به بسیاری از خواسته‌ها و نیازهای خود دست می‌یابد و در کنار آن نیازهای روحی او نیز تأمین می‌گردد. انسان در این دنیا به حیات طیبه دست می‌یابد و همه انسانها در جامعه طیبه زندگی می‌کنند. در این جامعه بیشتر افراد ضمن رسیدن به آرزوهای دنیوی از معنویت برخوردار می‌شوند که در آن آرامش کاملی وجود دارد که در هیچ الگوی توسعه‌ای دیگر به آن دست نمی‌یابند. در آن جامعه همه افراد از سلامت روحی و جسمانی کامل برخوردارند. تمامی افراد جامعه از عزت اجتماعی در خور بهره می‌برند. همه در آزادی عمومی و امنیت کامل به سر می‌برند. یکایک افراد جامعه بدون توجه به ثروت و مکتب و قومیت و رنگ و نژاد با هم برادرانه زندگی می‌کنند. در این جامعه همه افراد در امور مختلف با یکدیگر همکاری می‌کنند. در این جامعه علم و آگاهی از منزلت والایی برخوردار است و تمامی افراد کسب دانش را برای خود فریضه می‌دانند. این جامعه دارای استقلال کامل است و تصمیم‌گیری در آن بر اساس عقلانیت و شریعت انجام می‌پذیرد.

شناخت اهداف پیشرفت در نظام اسلامی بر اساس آیات کریمه قرآن و روایات اهل بیت معصومین (ع) دارای اهمیت است. نتایج مطالعه ما نشان می‌دهد که اهداف ویژه ای در جامعه آرمانی پیشرفت وجود دارد که با برخی اهداف توسعه مرسوم متفاوت است. جامعه پیشرفته همان جامعه طیبه است. اهداف جامعه طیبه رامی‌توان در مواردی خلاصه کرد. علم و آگاهی از جمله این اهداف به حساب می‌آید که از مهمترین اهداف است. تأمین زندگی فردی، آسایش جسمانی، سکینه و آرامش از مهمترین اهداف جامعه طیبه است که اهداف فردی به حساب می‌آید. عزت اجتماعی برای فرد در جامعه، آزادی عمومی برای تک تک افراد جامعه و امنیت برای همه افراد نیز از اهداف این جامعه الهی است. اخوت و تعاون در این جامعه برای پیوستگی اجتماعی و نیز همکاری و مشارکت کلیه احاد جامعه در خیرات دنیایی و آخرتی به منظور پایداری و پویایی پیشرفت از مواردی است که در اهداف جامعه طیبه با اهمیت است. استقلال جامعه طیبه به منظور عدم وابستگی در تصمیمات داخلی و احتمالاً دفع تعارضات با سایر جوامع متخاصم بسیار مهم در توسعه به حساب می‌آید. اسلام، ذاتاً، روشی برای توسعه و تکامل؛ برنامه‌ای برای تأمین نیازهای مادی و معنوی انسان؛ و دستورالعملی برای برآوردن خواسته‌های دنیایی و آخرتی او است، به گونه‌ای که از رهگذر آن، انسانیت بتواند به جایگاه نمونه و سعادت‌مندان حیات بشری ارتقا یابد. بشریت برای دستیابی به توسعه همه جانبه، راهی ندارد جز آن که شیوه خدایی دین را پی گیرد که بر پایه شناخت واقعی انسان و درک نیازهای فطری او استوار است. در پرتو این نگرش، ویژگی نخست توسعه اسلامی، فراگیری و شمول آن در دایره همه ابعاد حیات انسان است. دیگر اجزای این بنا نیز بر همین پایه استوارند و بازگشت دیگر

مشارکت‌اندیشکده‌ها در سومین کنفرانس الگوی اسلامی ایرانی پیشرفت

دکتر هادی اکبر زاده، دبیر سومین کنفرانس الگوی اسلامی ایرانی پیشرفت اعلام کرد مطابق برنامه ریزی و هماهنگی بعمل آمده در سومین کنفرانس الگو شاهد مشارکت موثر و مناسب اندیشکده‌های مرکز خواهیم بود. وی افزود سومین کنفرانس الگوی اسلامی ایرانی پیشرفت با موضوع «واکوی مفاهیم و نظریه‌های رایج توسعه و تجربیات ایران و جهان، به سوی نظریه اسلامی ایرانی پیشرفت» در روزهای ۲۴ و ۲۵ اردیبهشت‌ماه ۱۳۹۳ در تهران برگزار خواهد شد. این کنفرانس نیز مانند دو کنفرانس گذشته، هدفمند، مأموریت‌گرا و مبتنی بر گام‌های پیش‌بینی‌شده در فرآیند نقشه راه طراحی الگو برنامه‌ریزی شده است. از جمله اهداف اصلی این کنفرانس ایجاد فرصتی است برای اندیشکده‌ها تا ضمن دست‌یابی به نظرات و دیدگاه‌های جمع‌شده قابل توجهی از پژوهشگران، صاحب‌نظران و دبیرستان‌ها به این مباحث، ظرفیت‌های علمی موجود کشور را شناسایی و از آنها بهره‌گیرند.

به همین دلیل شورای عالی مرکز بر مشارکت فعال و برنامه‌ریزی‌شده اندیشکده‌ها در این کنفرانس تأکید و انتظار دارد اندیشکده‌ها نقش محوری را در سامان‌دهی و مدیریت محتوایی کنفرانس به عهده گیرند. با توجه به این رویکرد، نحوه مشارکت اندیشکده‌ها در کنفرانس به سه مرحله قبل، در حین، و پس از برگزاری پیش‌بینی شده است. از جمله وظایف اندیشکده‌ها می‌توان به موارد زیر اشاره نمود: اظهار نظر و ارائه پیشنهاد در خصوص

محورها و سرفصل‌های کنفرانس، شناسایی و معرفی اندیشمندان ممتاز و برجسته حوزه و دانشگاه (حتی الامکان با رتبه استادی و یا معادل حوزوی آن) در زمینه مرتبط با کنفرانس جهت عضویت در کمیته علمی، شناسایی و معرفی شخصیت‌های علمی و پژوهشگران برجسته و فعال در سطح ملی و بین‌المللی در زمینه‌های مرتبط با محورهای کنفرانس به عنوان سخنران مدعو، ترغیب اعضای اندیشکده‌ها و صاحب‌نظران به ارائه مقاله در کنفرانس و برگزاری پیش‌نشست‌های تخصصی و مناظره‌های علمی در زمینه‌های مرتبط با کنفرانس و ارائه جمع‌بندی و گزارش از مباحث مطرح‌شده توسط رئیس اندیشکده در کنفرانس، مشارکت در داوری مقالات، برگزاری میزگردها و مناظره‌های تخصصی در حاشیه کنفرانس و برگزاری نشست‌های علمی الکترونیکی (Webinar) با اندیشمندان و محققان بین‌المللی، اعم از دانشمندان ایرانی مقیم خارج یا دانشمندان خارجی درباره محورهای کنفرانس، حضور فعال اعضای اندیشکده‌ها در جلسات سخنرانی و میزگردها و مشارکت پویا در مدیریت محتوایی مباحث، شناسایی افراد توانمند و با انگیزه و جلب همکاری آنها در فعالیت‌های اندیشکده و ارزیابی نقاط قوت و ضعف کنفرانس و ارائه پیشنهادات با هدف ارتقاء کیفی آن.

وی در پایان اظهار امیدواری کرد مشارکت اندیشکده‌ها در این کنفرانس بیش از کنفرانس قبلی و بصورت موثر و مسئولانه ایفا گردد.

چکیده مقاله

تأملی بر مبانی نظریه پردازی غرب و الگوی اسلامی ایرانی پیشرفت و ضرورت آن در حوزه رهبری سازمانی

این مقاله توسط حجت الاسلام جناب آقای دکتر عبدالحسین خسروپناه، استاد حوزه و دانشگاه و رئیس پژوهشگاه حکمت و فلسفه اسلامی و آقای عبدالله بانسی، دانشجوی دکتری مدیریت رفتار سازمانی دانشگاه علامه طباطبائی تهیه شده و در دومین کنفرانس الگوی اسلامی ایرانی پیشرفت در اردیبهشت ماه ۱۳۹۱ ارائه شده است. از منظر نویسندگان مقاله پیشرفت در هر عرصه‌ای، مستلزم طراحی الگوی مناسب خود بوده و تدوین این مهم، نیز تابعی از دانش و نظریه است. نظریه مجموعه‌ای به هم پیوسته از مفاهیم، تعاریف و قضایا بوده، به طوری که بتوان بر اساس آن روابط میان متغیرهای یک پدیده را تشخیص، تبیین و پیش‌بینی نمود. نظریه پرداز، نظریه را در بستر نظام تعلقات، ادراکات و منطق خود و در راستای توسعه حاکمیت بر روابط میان پدیده‌ها و طبیعت، هم‌سو و هماهنگ با نظام‌های مذکور تدوین می‌کند. اگر، نظریه را از دستاوردهای ادراکات قلبی (تعلقات و باورها)، طراحی الگو را از دستاوردهای ادراکات نظری و کاربردی الگو و مدل را از دستاوردهای ادراکات حسی بدانیم،

این مهم که نظام تعلقات، باورها، اعتقادات، مفروضات و مبانی فکری و در کل، مکاتب مختلف به سبک‌های متفاوت مدیریتی منجر شده و پیشرفت و توسعه نیز نیازمند الگوهای مناسب خود خواهد بود، به امری قطعی و لایتغیر مبدل می‌شود. در این مقاله، بر اساس همین رویکرد، مبانی فکری و فلسفی (نظام تعلقات و باورها) دو دیدگاه غرب و اسلام که طبیعتاً به دو گونه مختلف از نظریه در همه ابعاد، منجر می‌شود، مورد مقایسه و تطبیق قرار گرفته است. نتیجه این مطالعه نشان می‌دهد که بر اساس ادبیات مدیریت استراتژیک، هم‌سویی میان مبانی و مفروضات نظریه پرداز ایرانی و طراحی الگوی اسلامی ایرانی پیشرفت منجر به هم‌افزایی سیستمی می‌گردد. در ادامه با توجه به این که، رهبری سازمانی به عنوان مولفه‌ای بسیار مهم و تأثیرگذار در تحقق اهداف آرمان‌های الگوی اسلامی ایرانی پیشرفت، از نقش محوری و زیربنایی برخوردار می‌باشد، به ضرورت‌های نظریه پردازی در این حوزه به طور خاص پرداخته شده است.

با همکاری صاحب نظران و متخصصان؛

آسیب شناسی علمی نهاد خانواده انجام می شود

دبیر اندیشکده خانواده در گفتگو با خبرنگار مرکز اعلام کرد خانواده تنها نهاد فطری نظام خلقت است که در ادبیات علوم اجتماعی و رفتاری از آن به عنوان سلول و بافت اصلی دیگر نهادهای اجتماعی یاد می شود. بر همین اساس اندیشمندان و صاحب نظران علوم رفتاری بر مطالعه عمیق، دقیق و همه جانبه مجموعه عناصر و اجزای خانواده تاکید دارند و ارائه هر گونه طرحی بدون شناخت دقیق و علمی از اجزا و عناصر تشکیل دهنده آن را کاری عبث و بیهوده می دانند. در این میان دین مبین اسلام که تفکر و اندیشه ورزی در حوزه های علوم مختلف را از زوایای گوناگون توصیه و ترغیب می کند، نسبت به فرآیند شکل گیری نهاد مقدس خانواده عنایت ویژه دارد و استحکام و اعتلای آن را منوط به شناخت عمیق و دقیق عناصر تاثیر گذار

و رعایت ملاحظات ذاتی این پدیده شگفت هستی و غایت خلقت می داند. اعضای اندیشکده خانواده با الهام از نگاه ژرف و دقیق آموزه های اسلامی نسبت به نهاد خانواده در یازدهمین نشست خود بر شناخت و سازمان دهی چالش ها، فرصت ها و تهدیدهای این حوزه تاکید و مقرر داشتند فهرستی از چالش ها و معضلات میدانی که استحکام و قوام و دوام نهاد خانواده را تهدید می کند توسط صاحب نظران جمع آوری و مورد تجزیه و تحلیل و آسیب شناسی عالمانه قرار گیرد.

از دیگر مصوبات اندیشکده خانواده چگونگی توسعه و تعمیق گفتگوهای خانواده با استفاده از راه اندازی شبکه صاحب نظران در فضای مجازی و حقیقی بود که در این خصوص نیز راهکارهای مختلف مورد بحث و بررسی و ارزیابی قرار گرفت.

کار گروه هنر در اندیشکده فرهنگ تشکیل می شود

دبیر اندیشکده فرهنگ اعلام کرد با توجه به نقش هنر در ارتقای فرهنگ و جایگاه مهم آن در علوم و عرصه های گوناگون و بر اساس تصمیم اندیشکده مقرر گردید کار گروه هنر در اندیشکده فرهنگ تاسیس شود و موضوعات مختلف هنری مورد بحث و تبادل نظر متخصصان و صاحب نظران قرار

گیرد. بر این اساس در جلسات آینده آئین نامه داخلی به همراه نقشه راه پیشنهادی، تدوین و تصویب خواهد شد.

وی افزود همچنین مقرر شده است تا اعضای اندیشکده در فرصت های مناسب دیدارهایی با علمای حوزه بر گزار و از نظرات ایشان استفاده نمایند.

کارگاه علمی و آموزشی با محوریت «موضوعات چهارگانه چهارمین کنگره پیشگامان پیشرفت» برگزار گردید

کارگاه علمی و آموزشی با محوریت "موضوعات چهارگانه چهارمین کنگره پیشگامان پیشرفت" در تاریخ سه شنبه ۹۲/۰۵/۲۹ و با حضور حجت الاسلام والمسلمین سید عباس نبوی استاد حوزه و دانشگاه و همکار کنگره و جمعی از اعضای این کارگاه در محل سالن همایش های مرکز الگوی اسلامی ایرانی پیشرفت برگزار گردید. این سلسله کارگاه های علمی و آموزشی قرار است با هدف ارائه دستاوردهای علمی نو در موضوعات مربوط به پیشرفت و توسعه در ابعاد گوناگون آن و نیز استفاده از ظرفیت های فکری و مشاوره ای دانشجویان ممتاز و علاقه مند در حوزه مباحث پیشرفت و ایجاد محیط اندیشه ورزی و دریافت نظرات و ایده های تازه از جوانان و در قالب حلقه های فکری دانشجویی به طور مداوم و منظم برگزار گردد.

در این کارگاه علمی حجت الاسلام والمسلمین سید عباس نبوی در خصوص کنگره های قبلی پیشگامان پیشرفت، مخاطبان این کنگره ها و اهداف برگزاری آن به اختصار مطالبی را ارائه نمود. همچنین در ادامه در خصوص فلسفه، و اهداف و حمایت مرکز از تشکیل حلقه های فکری

دانشجویی توضیحاتی ارائه داد. در ادامه هر یک از حاضرین به بیان دیدگاه ها، نظرات و دغدغه های خود در موضوعات مختلف از جمله هویت جوانان؛ جایگاه و منزلت جوانان؛ سبب زندگی؛ سلامت و بهداشت؛ اوقات فراغت و ... پرداختند و با طرح سئوالاتی همچون ضمانت اجرایی تدوین الگوی اسلامی- ایرانی پیشرفت؛ نقش پژوهشگران و محققان در تحقق و تدوین الگو و اقداماتی که در این راستا باید انجام دهند و همچنین سطوح بهره مندی از توانمندی های جوانان در مراحل مختلف تدوین الگو از نقش مشاوران فکری مرکز تا مرحله اجراء و ... مسائل و دیدگاه های خود را بیان نمودند. در پایان حجت الاسلام والمسلمین سید عباس نبوی به پاسخگویی نسبت به مباحث، موضوعات و سئوالات مطرحه حاضرین پرداختند. لازم به ذکر است موضوعات چهارگانه چهارمین کنگره پیشگامان پیشرفت که محور کارگاه علمی و آموزشی نیز می باشند، عبارتند از: ۱- نوآوری، کارآفرینی و اشتغال، ۲- مهاجرت جوانان و تحصیل در خارج از کشور، ۳- پایگاه اجتماعی و منزلت جوانان، ۴- شبکه های اجتماعی.

حلقه تفکر علم، دین و پیشرفت آغاز به کار کرد

با تصویب و ابلاغ آیین نامه تشکیل و فعالیت حلقه ها و کانون های تفکر در خصوص الگوی اسلامی ایرانی پیشرفت، اولین حلقه تحت عنوان «حلقه علم، دین، و پیشرفت» آغاز به کار کرد.

حلقه ها و کانون های تفکر، مجموعه هایی غیردولتی هستند که به منظور کمک به ترویج، گفتگو، سازی، توسعه تفکر و تولید علم در حوزه های مرتبط با پیشرفت اسلامی ایرانی تشکیل می شوند. دبیر این حلقه، حجت الاسلام دکتر محمدعلی رضایی

اصفهرانی و اعضای آن عبارتند از:

- ۱- حجت الاسلام و المسلمین دکتر محمدحسن زمانی
- ۲- حجت الاسلام و المسلمین دکتر فاکر میبدی
- ۳- حجت الاسلام و المسلمین دکتر سیدرضا مؤدب
- ۴- حجت الاسلام و المسلمین رستم نژاد
- ۵- حجت الاسلام و المسلمین بهجت پور
- ۶- حجت الاسلام و المسلمین دکتر خسرو پناه

این حلقه با هدف پشتیبانی و تعامل با اندیشکده علم فعالیت می کند.

بررسی تجربیات کشور ترکیه در زمینه توسعه

یکی از گام های مقدماتی تهیه و تدوین الگوی اسلامی ایرانی پیشرفت، بررسی تجربیات و عبرت های کشورها در توسعه و استفاده از آن است. بدین منظور، معاونت هماهنگی و نظارت فرآیندی بر مرکز الگوی اسلامی- ایرانی پیشرفت اقدام به برگزاری نشست هایی با استادان، صاحب نظران و کارشناسان خبره با موضوع بررسی تجربیات کشورهای مختلف می نماید. تاکنون تجربیات کشورهایی مانند آلمان، برزیل، ایالات متحده، فرانسه، ژاپن و چین بررسی شده است. در ادامه این سلسله جلسات در روز چهارشنبه ۱۳۹۲/۴/۱۹ و در محل مرکز الگوی اسلامی ایرانی پیشرفت، جلسه ای با سخنرانی جناب آقای محمدحسین نوحی نژاد معقانی (کارشناس سیاسی وزارت

امور خارجه) با موضوع بررسی تجربیات توسعه در کشور ترکیه برگزار گردید. ایشان در انتهای جلسه نیز به پرسش های حاضران، پاسخ گفتند.

محمدحسین نوحی نژاد معقانی متولد ۱۳۴۸ فارغ التحصیل رشته روابط بین الملل در مقطع کارشناسی ارشد است و بالغ بر ۲۰ سال سابقه شغلی در امور خارجه با محوریت ترکیه داشته و هم اکنون کارشناس مسائل سیاسی ترکیه است. وی کتابی را با عنوان «عمق راهبردی، موقعیت ترکیه در صحنه ی بین المللی» از احمد داود اوغلو (وزیر خارجه فعلی ترکیه) به فارسی ترجمه کرده است. این کتاب در سال ۱۳۹۱ توسط انتشارات امیرکبیر منتشر شد.

اهمیت و کارکرد اندیشکده امور اجتماعی، جمعیت و نیروی انسانی

دکتر احمد غیاثوند و دکتر محمد حسین پناهی*

بخش دوم

اشاره: در شماره ۱۲ بخش اول معرفی اهمیت و کارکردهای اندیشکده علوم اجتماعی را خواندید. در این شماره در ادامه مطلب، دیگر عناصر اساسی توسعه نظام اجتماعی ارائه می گردد.

۲- دانشگاه و محققان حوزه اجتماع که به شناخت علمی فرایند توسعه می پردازند. مراکز علمی کشور به تولید دانش و نیز نقد و بررسی تئوری های توسعه پرداخته و با ارزیابی شان از اوضاع جامعه در حال و آینده قانون مندهای توسعه را تشریح و تعیین می کنند.

۳- دولت و مجریان که ناظر و سازمان دهنده توسعه بوده و منابع مختلف را برای پیشرفت جامعه در اختیار دارند.

هر چند می توان بیان داشت که توسعه نوعی مشارکت مردمی عام گراست که در فرایند آن استعداد های اجتماعی افراد از حالت بالقوه به بالفعل تبدیل می شود؛ ولی در هیچ جامعه ای این فرایند شکوفایی بدون سازماندهی و برنامه ریزی علمی به اهداف مطلوب نرسیده است. این برنامه ریزی و سازماندهی معمولاً در پرتو وحدت و برقراری رابطه ارگانیک بین این سه عنصر که متشکل از افراد، صاحب نظران و مدیران جامعه، دانشگاه و مراکز اجرایی است، میسر خواهد شد.

از این رو، به روشنی می توان بیان داشت اندیشکده امور اجتماعی، جمعیت و نیروی انسانی هسته ای مرکز و کانونی برای گردهم آمدن اساتید، پژوهشگران و مسئولان امور اجتماعی کشور در قالب یک اتاق فکر است تا بتوانند بحث و گفتگوی کاملاً آزاد، منطقی و علمی را از طریق همکاری

و همفکری مستمر و پیوسته پیش ببرند و در نهایت به تدوین سند جامع امور اجتماعی کشور بپردازند. البته در این راستا بررسی راهبردها، سیاستگذاری ها و نیز نحوه برنامه ریزی اجتماعی در جهت اجرایی و عملیاتی نمودن سند ملی نیز مدنظر است. همچنین توجه به نظارت، کنترل و ارزیابی تاثیرات اجتماعی کوتاه مدت و بلند مدت این سیاست گذاری اجتماعی از موارد مهم و مورد توجه می باشد.

در راستای انجام این کار، داشتن جهت گیری تاریخی نسبت به موضوعات اجتماعی از منظر توجه به فرهنگ دینی و ایرانی، منزله روشی برای کمک به فهم ما از تحلیل اجتماعی جامعه مهم به نظر می رسد؛ در عین اینکه بررسی تجربی و بهره مندی از نتایج کمی و کیفی مطالعات اجتماعی درک ما را از تحولات حاضر روشن می سازد. در این میان نیز بهره مندی از نظریه، تجربیات و داشتن دیدگاه تطبیقی با دیگر کشورهای همسایه، مسلمان و غربی، جایگاه و اهمیت پرداخت بدین مسائل و تحولات را بهتر مشخص خواهد ساخت. بنابراین با توجه به مسائل و موضوعات پیش روی و نیز در نظر گرفتن وضعیت مطلوب انتظار می رود تا صاحب نظران امور اجتماعی با رویکرد علمی دغدغه ها و نگرانی های خود را در این حوزه مطرح و در فضایی علمی پیگیر اوضاع و درصدد رفع مشکلات اساسی و مهم جامعه برآیند.

* استاد دانشگاه علامه طباطبائی و رئیس اندیشکده امور اجتماعی، جمعیت و نیروی انسانی

پیشرفت و تعالی

کتاب پیشرفت و تعالی چاپ دوم کتاب گذر از نوگرایی است که در پی تصمیمات نویسنده آن، دکتر حمید مولانا، مبنی بر بازنگری و ایجاد تغییراتی جدید در محتوای کتاب، با ویراست جدید در سال ۱۳۹۰ منتشر شده است.

کتاب گذر از نوگرایی در سال ۱۳۷۱ برای اولین بار توسط دفتر مطالعات و برنامه ریزی رسانه‌ها منتشر شد و نویسنده کتاب پس از مطالعه تغییر و تحولات جهانی و وقایع و رخدادهای جدید تاریخی بر آن شد تا پس از دو دهه از انتشار اثر با تأکید بر مطالب مهم آن و نگاهی عمیق‌تر به تحولات جهانی، تغییراتی را متناسب با فناوری‌های جدید ارتباطی در محتوای کتاب ایجاد نموده و با عنوان جدید «پیشرفت و تعالی» به خوانندگان عرضه دارد.

این اثر، نوگرایی را به مثابه بخشی از تصویر گسترده‌تر دگرگونی جوامع مورد مطالعه

قرار می‌دهد و سیاست‌های ارتباطی و نظریه‌های توسعه را با نگاهی عمیق‌تر بررسی می‌کند. در این کتاب تلاش شده تا از مضامین بی‌شمار نوگرایی و تغییرات اجتماعی که ذهن بسیاری از نویسندگان را از زمان جنگ جهانی دوم به خود اختصاص داده، یک تألیف نظام‌دار ارائه شود تا از این طریق پوشش تغییراتی که در جهان کنونی رخ می‌دهند، بهتر درک شود.

عناوین فصلهای این کتاب عبارتند از: توسعه عرصه‌ای در جست و جوی خویش، فراسوی توسعه گری، چارچوب تحلیل، نظریه‌ها و نگرش‌های متفاوت در قبال ارتباطات و توسعه، فرهنگ، جامعه و ارتباطات، سیاست‌های ارتباطی و برنامه‌ریزی توسعه، تکنولوژی ارتباطات برای توسعه، توسعه، نگاهی دوباره، افراد و جوامع، ارتباطات و دگرگونی جامعه.

بررسی تجارب توسعه و پیشرفت بین‌المللی - کشور آلمان

در راستای تهیه و تدوین الگوی اسلامی ایرانی پیشرفت و به منظور استفاده از تجربیات سایر کشورها، معاونت هماهنگی و نظارت فرآیندی مرکز، کشورهایی را با توجه به ویژگی‌های خاص آنها، انتخاب و نسبت به شناسایی اساتید، افراد صاحب نظر و کارشناسانی که در حوزه توسعه آن کشورها دارای مطالعات دقیق و عمیق بوده‌اند، اقدام می‌نماید.

این معاونت تاکنون چند نشست تخصصی در این زمینه برگزار نموده است. در همین راستا در روز یکشنبه مورخ ۱۳۹۲/۴/۱۶

و در محل مرکز الگوی اسلامی ایرانی پیشرفت، جلسه‌ای با سخنرانی علی رحمانی (کارشناس سیاسی سابق وزارت امور خارجه) با موضوع بررسی تجربیات توسعه در کشور آلمان برگزار گردید. در این جلسه ایشان تجربیات موفق کشور آلمان را در قالب اصولی همچون آموزش عمومی در آلمان، پویایی و تحرک در جامعه آلمانی، نظم فوق‌العاده در امور کشور، یکپارچگی اجتماعی بالا و نبود فساد اداری و مالی بیان نمودند. در انتها، جلسه با پرسش و پاسخ پایان یافت.

بین‌المللی

شورای توسعه ملی آمریکا

National Development Council

شورای توسعه ملی، قدیمی‌ترین سازمان توسعه اقتصادی و غیرانتفاعی ملی در ایالات متحده آمریکاست. این موسسه در سال ۱۹۶۹ میلادی با یک هدف معین تأسیس شده است: افزایش جریان سرمایه به سمت سرمایه‌گذاری، ایجاد کار و توسعه اجتماع در مناطق محروم شهری و روستایی در سراسر ایالات متحده. از آن زمان به بعد، شورای توسعه ملی با هزاران اجتماع در هر یک از ۵۰ ایالت و پورتوریکو در زمینه ارائه کمک‌های فنی، آموزش حرفه‌ای، سرمایه‌گذاری در مسکن ارزان قیمت، تأمین مالی کسب و کار کوچک و خدمات توسعه‌دهنده مستقیم کار کرده است.

مهمترین اقدامات اخیر شورای توسعه ملی عبارتند از:

- تأمین بیش از ۸۰ میلیون دلار جهت راه‌اندازی کسب و کارهای کوچک
- سرمایه‌گذاری نزدیک به ۳۲۰ میلیون دلار در جهت تهیه مسکن ارزان قیمت و یا

پروژه‌های حفاظت تاریخی (با سرمایه‌گذاری ۲۸۰ میلیون دلار)

- توسعه و تأمین مالی نزدیک به ۱/۱ میلیارد دلار امکانات عمومی
- تأمین مالی پروژه‌های مالی اعتباری بازارهای جدید با اعتباری بالغ بر ۳۶۰ میلیون دلار
- آموزش سالانه‌ی بیش از ۳۰۰۰ نیرو در جهت راه‌اندازی و توسعه مسکن اقتصادی
- آموزش صدها میلیون نفر در زمینه کمک‌های فنی
- شورا از طریق این کمک‌ها صدها میلیون دلار جهت سرمایه‌گذاری‌های عمومی و خصوصی در زمینه برنامه‌ها و پروژه‌های توسعه اقتصادی و اجتماعی تولید کرده است. کارکنان شورای توسعه ملی عبارتند از بانکداران سابق، کارآفرینان، مقامات توسعه اقتصادی و اجتماعی و وام‌دهندگان آژانس‌های دولتی که نیازها و نگرانی‌های هر دو بخش خصوصی و دولتی را می‌دانند.

سیاست‌های کلان اقتصاد مقاومتی در مجمع تشخیص مصلحت نظام بررسی می‌شود

دبیر مجمع تشخیص مصلحت نظام از بررسی سیاست‌های کلی اقتصاد مقاومتی خبر داد و گفت: با توجه به تحریم‌ها و آغاز به کار دولت یازدهم، سیاست‌های کلی اقتصادی مقاومتی بررسی خواهد شد.

دبیر مجمع تشخیص مصلحت نظام در مورد

سند ملی توسعه صنایع دستی رونمایی شد

سند ملی توسعه صنایع دستی کشور رونمایی شد. بر طبق اظهار نظر مسئولان ذی‌ربط با تدوین این سند، برنامه پذیر کردن صنایع دستی رقم خواهد خورد. این سند که در چهار قالب و سرخط تنظیم شده چراغ راهی است که مسیر آینده صنایع دستی را روشن تر می‌کند. طرح مساله و بیان دیدگاه‌ها، تحولات

برگزاری دهمین کنفرانس بین‌المللی مدیریت استراتژیک

- ساختارهای سازمانی پیشرفته
- تحلیل وضعیت در برنامه ریزی استراتژیک
- رهبری و مدیریت استراتژیک
- انجمن مدیریت شرکت در پروژه
- راهبردی ایران برنامه
- ریزی، هدایت و اجرا می‌شود و امسال
- دهمین کنفرانس در تاریخ ۳ و ۴ آذرماه برگزار خواهد شد.
- اهداف این کنفرانس عبارتند از فراهم نمودن بستری برای تبادل نظر میان دانشگاهیان، استراتژیست‌ها و فعالان کسب و کارها، تبیین تأثیر مدیریت استراتژیک بر روند توسعه پایدار سیاسی و اقتصادی، تبیین جایگاه مدیریت استراتژیک در فرایند تصمیم‌سازی مدیران کشور، انتخاب، معرفی و تقدیر از مهم‌ترین دستاوردهای مدیریت استراتژیک کشور.
- برخی از محورهای کنفرانس عبارتند از:
- رویکردها و مدل‌های مدیریت استراتژیک
- جهانی‌سازی و تجارت الکترونیک و چالش‌های مدیریت استراتژیک
- مدل‌ها و رویکردهای مختلف تحلیل صنعت
- شناسایی بازارهای بالقوه در کشورهای در حال توسعه
- انواع استراتژی‌های رقابتی کسب و کار

ساختارهای سازمانی پیشرفته

معرفه پایانه و رساله

شاخص توسعه انسانی (HDI) در ایران با تأکید بر برنامه چهارم توسعه کشور

این پایان‌نامه در مقطع کارشناسی ارشد رشته علوم اجتماعی توسط خانم لیلا کلاتنری دهقی در دانشگاه آزاد اسلامی واحد تهران مرکزی، دانشکده روانشناسی و علوم اجتماعی در سال ۱۳۹۰ نگارش یافته است. استاد راهنمای این پایان‌نامه دکتر ساسان ودیعه و استاد مشاور آن دکتر سید یعقوب حسینی بوده‌اند.

این پژوهش به دنبال دست یافتن به هدف خود و براساس تعریف برنامه توسعه سازمان ملل (UNDP)، توسعه انسانی را فرآیند بسط انتخاب‌های انسانی و افزایش سطح رفاه زندگی در نظر گرفته و به این ترتیب شاخص توسعه